І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 10-го ВЕРЕСНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, SEPTEMBER 10, 1974 No. 161. VOL. LXXXI.

СПРАВА ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА Й ІНШИХ РЕПРЕСОВАНИХ БУЛА ПЕРШОЮ НА ПОРЯДКУ НАРАД ПРЕЗИДІЇ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Ню Йорк. — Справа дальшої акції в обороні Валентина Мороза, Леоніда Плюща та інших жорстоко гноблених і переслідуваних окупаційним комуно-московським режимом українців була першою та мала головну увагу на перших після вакаційної перерви нарадах Президії Екзекутиви Українського Конґресового Комітету, що відбулися тут у приміщеннях канцелярії УККА у вечірніх годинах минулої п'ятниці, 6-го вересня. Наради відкрив і ними проводив екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір, вітаючи на цих нарадах нового представника СУК „Провидіння" Богдана Казанівського, який перебрав обов'язки другого секретаря УККА після смерти св. п. Степана Спринського. Справу оборони Валентина Мороза та інших репресованих совєтськими режимниками українців з'ясував коротко насамперед екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко, ствердивши, що влаштована під протекторатом УККА велика маніфестація у Вашинґтоні в червні ц. р. в десятиріччя відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Америки й опісля демонстрація біля совєтської амбасади зрушили та змобілізували громадську опінію, що опісля проявилося зокрема в акціях нашої студентської молоді і жіноцтва. Президія УККА з окремим признанням відмітила недавній голодовий страйк нашої студентської молоді у Вашинґтоні та акцію цієї молоді серед законодавців.

Довше зупинився над справою оборони Валентина Мороза та інших ув'язнених чи запроторених до закладів божевільних українських інтелектуалістів проф. д-р Лев Добрянський, президент УККА. Схвалюючи всі інші акції, проф. Л. Добрянський звернув окрему увагу на акцію в Конґресі. Добрих чотири десятки законодавців у цій справі достатньо поінформовані і вслід за недавньою резолюцією, яку вніс сен. Роберт Тефт в Сенаті, буде зголошена подібна резолюція також в Палаті Репрезентантів. Резолюція, як відомо, прохає і уповноважує Президента ЗСА висловити перед совєтським урядом журбу і стурбованість американського народу долею Валентина Мороза та інших українських дисидентів в Совєтському Союзі. Проф. Л. Добрянський вважає, що спільна резолюція Сенату і Палати Репрезентантів має добрі вигляди на схвалення, якщо наші громадяни масово піддержать її своїми листами і телеграмами до своїх законодавців в Конґресі. Громадські віча та зібрання із схваленням відповідних резолюцій та висилкою їх до Вашинґтону на теперішньому етапі дуже побажані.

На дальшому порядку цих перших повакаційних нарад Президії УККА були інформація мґра Івана Базарка про працю УККА та його канцелярії у вакаційному часі, звіт касирки мґр Уляни Дячук про фінансовий стан УККА та запляновану вже збіркову акцію Народного Фонду, яка в цьому році проходитиме головно під знаком оборони нехтованих совєтським окупаційним режимом людських прав в Україні, мавши на увазі, що спонзоровані УККомітетом оголошення в „Ню Йорк Таймсі" та „Вашинґтон Пості" в червні цього року мали дуже поважний відгомін в американській публічній опінії, включно із запрошенням президента УККА проф. Л. Добрянського до виступу в цій справі на крайовій телевізійній програмі, який з успіхом відбувся. В дальшому екзекутивний віцепрезидент Й. Лисогір реферував справу купна дому УККА спільно із Союзом Українок Америки, д-р Володимир Душник звітував про підготову до відзначення 7-го грудня ц. р. 30-річчя „Українського Квартальника", ред. Ігнат Білинський звітував про засідання Комісії публікацій й інформацій, а проф. д-р Богдан Ґнатюк про засідання очолюваної ним Комісії дослідів сучасного стану в Україні. Схваленням делеґувати представників УККА на недалекий вже 11-ий Конґрес Українців Канади та розглядом і схваленням ряду інших справ закінчено ці наради Президії Екзекутиви УККА.

Колишні мешканці Тернопільщини відбули четвертий з'їзд

Союзівка, Кергонксон. (мс) — Успіх 4-го з'їзду колишніх мешканців Тернополя і околиці перейшов сподівання самих організаторів. Близько триста тернополян прибули на цю відпочинкову оселю Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, щоб тут у продовж двох днів, 7 і 8 вересня, черговий раз зустрінутися, поділитися враженнями, згадати у глибокому смутку всіх тих, що за час від останнього з'їзду на завжди від нас відійшли, поговорити про майбутнє. На Союзівку прибули не тільки теперішні жителі Ню Йорку, Ню Джерзі, Пенсильвенії, але й з далекої Флориди, Міннесоти, Онтаріо, Квебеку і ще дальшої канадської Манітоби.

Четвертий з'їзд колишніх тернопільців був фактично зустріччю знайомих, друзів, приятелів, товаришів шкільної лавки, сусідів. Так дивилися на цю справу й самі організатори з'їзду — д-р Роман Мороз, д-р Роман Миколаєвич, інж. Іван Ямрозик, Богдан Остапюк, Володимир Мацьків, інж. Богдан Філінський. З цих міркувань т. зв. офіційна частина з'їзду була зведена до найконечнішого мінімум після полудня 7 вересня. Загальні збори попередило висвітлення знімок з Тернополя і околиць, недавно там пороблених. Після цього, організатор з'їзду д-р Р. Мороз поінформував про основну ділову частину з'їзду — обмірковування публікації третього тому збірника „Шляхами золотого Поділля", про що ширше розповів проф. В. Мацьків. Крім цього на зібранні відзначено сеньйорів-тернополян проф. Теофіля Остапюка, мистця української сцени Йосифа Гірняка, проф. Романа Чубатого, Августину Хомову, проф. Пилипа Гайду, інж. Миколу Яремовича та одного з перших політичних в'язнів Тернопола після програних визвольних змагань Франца Колодія. Після обговорення справи видання 3-го тому збірника про Тернопіль і Поділля, зібрані вирішили активно підтримати плян редакційної колеґії, яку очолює проф. В. Мацьків з Філядельфії. Бурхливими оплесками привітали присутні пропозицію вислати привітальну телеграму найбільшому Синові подільської землі, Верховному Архиспи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ПРОГОЛОСИВ ПОВНЕ ПОМИЛУВАННЯ ДЛЯ НІКСОНА

Вашинґтон. — У неділю, 8-го вересня, президент Джеральд Форд несподівано проголосив, що надає колишньому президентові Ніксонові повне помилування за всі проступки, поповнені між 20-им січня 1969-го року та 9-им серпня 1974-го року, тобто під час президентури Р. Ніксона. Заявляючи, що Р. Ніксон вже одержав достатню кару за його причетність до спроб затаїти Вотерґейтську аферу, президент Форд сказав, що якщо б колишній президент Ніксон ще був формально обвинувачений, то судова розправа правдоподібно розпочалася б щойно за рік, а це довело б до нових протяжних дискусій чи колишній президент ЗСА повинен бути поставлений під суд і спричинило б нове роз'єднання в американському народі. Отже, щоб запобігти такому роз'єднанню та не допустити до надмірного покарання Р. Ніксона, президент Форд рішив надати колишньому президентові Ніксонові повне помилування.

Кілька хвилин після проголошення цього помилування, колишній президент Ніксон оприлюднив свою заяву, в якій сказав, що надіється, що цей „співчутливий крок" президента Форда спричиниться до ліквідації тягару, яким для країни була Вотерґейтська афера. Ричард М. Ніксон заявив, що, дивлячись тепер на події, зв'язані з Вотерґейтом, він прийшов до переконання, що повинен був діяти в цій справі „більш рішучо та безпосередньо", особливо коли Вотерґейтська афера вже була дійшла до судових розправ і з політичного скандалу перемінилася в національну трагедію. Він просив вибачення за те, що його „помилки" спричинили Америці та президентурі так багато „болю". Признаючись, що „помилявся" в його стараннях розв'язати проблему Вотерґейту, колишній президент Ніксон заявив, що свідомість його „помилки" буде з ним до кінця його життя.

Реакція на помилування колишнього президента Ніксона є поділена. Демократичні законодавці в більшості твердять, що президент Форд не повинен був тепер проголошувати цього помилування, особливо з огляду на те, що в кінці цього місяця має розпочатися судова розправа над 6-ма колишніми дорадниками Р. Ніксона, яким також закидається причетність до спроб затаїти Вотерґейтську аферу. Члени Республіканської партії в більшості погоджуються з рішенням президента Форда, заявляючи, що він поступив гуманно відносно Р. Ніксона, але деякі республіканські законодавці, наприклад, нюйоркський сенатор Джеков Джавітс та сенатор Едвард Брук із Масачусетс, критикували президента Форда. Сенатор Брук заявив, що надання помилування колишньому президентові Ніксонові, без його признання до вини, є помилкою. Сенатор Джавітс сказав, що президент Форд повинен був зачекати аж поки справа Р. Ніксона була рішена судом, але додав, що право проголошувати помилування базоване на „особистім сумлінню" Президента.

Помилування колишнього президента Ніксона спричинило резиґнацію пресового секретаря Білого Дому Джеральда терГорста, який заявив, що не погоджується з рішенням президента Форда, бо, на думку терГорста, милосердя і правосуддя повинні бути однакові для всіх осіб, натякаючи, що недопустимим є те, щоб Р. Ніксон

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАПОЧАТКУВАВ ВЕЛИКУ ОСІННЮ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ НАРАДАМИ ПРЕДСТАВНИКІВ ЧОТИРЬОХ СВОЇХ ОКРУГ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі. — Майже пів сотні представників Окружних Комітетів Відділів Українського Народного Союзу з Нюарку, Перт Амбою, Пасейку та Джерзі Ситі взяли активну участь в організаційних нарадах, які відбулися тут в нових приміщеннях Головної Канцелярії УНС минулої суботи, 7-го вересня, та якими формально започатковано кінцеву фазу цьогорічної конвенційно-ювілейної членської кампанії, з метою придбати для УНСоюзу щонайменше шість тисяч нових членів та, покривши передбачені втрати в членах, збільшити загальну кількість членства цієї найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі до 90,000. Наради відкрив о год. 5-ій по полудні і дальше ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір, ствердивши, що це є перші того роду наради після 28-ої Конвенції в травні цього року. В теперішньому осінньому сезоні — говорив п. Й. Лисогір — УНСоюз має за головне завдання завершити свою членсько - організаційну кампанію, яку ведеться вже від початку цього року під знаком 80-літнього ювілею УНС та відбутої вже конвенції. Фактичний стан та дотеперішні успіхи поодиноких округ і організаторів доказують і переконують, що встановлену на 6,000 нових членів організаційну мету цьогорічної кампанії для збільшення загальної кількости членів УНС до 90,000 можна досягнути навіть без більших зусиль, але при спільній активності всіх Округ, усіх Відділів та загалу членства. Справа збільшених організаційних зусиль в теперішній осінній членській кампанії була головною темою виступу інших екзекутивних урядовців: головного касира мґр Уляни Дячук, яка на початку ствердила сильні і непорушні фінансові основи УНСоюзу, головного секретаря Володимира Сохана, який познайомив учасників нарад із рухом членства в УНС та добрими виглядами на успіхи в теперішній членській кампанії, головного організатора Степана Гавриша, який з власного довголітнього організаційного досвіду навів ряд прикладів, як можна збільшити організаційні успіхи, обласного організатора Василя Оріховського, який запропонував та прирік свою допомогу секретарям Відділів і організаторам Округ, і, вкінці, ред. А. Драгана, який коротко говорив про „Свободу", як арґумент в організаційній праці УНС. Заторкнені під час виступів справи були темою дальших розмов та обміну думками при спільній перекусці. Учасники нарад мали також нагоду познайомитись із новими приміщеннями Головної Канцелярії УНС та цілістю імпозантної Української Будівлі УНСоюзу.

ПОГОЛОСКИ ПРО СМЕРТЬ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА НЕ МАЮТЬ ПОТВЕРДЖЕННЯ

Минулої п'ятниці, 6-го вересня, у вечірніх годинах поширилася в Америці і Канаді поголоска про смерть Валентина Мороза у Владимірській в'язниці на дев'ятому тижні його голодівки. Всі намагання „Свободи" дійти до перводжерела цієї вістки та дістати її потвердження або заперечення не мали успіху. „Ню Йорк Таймс" у своєму суботнішньому виданні подав тільки коротку вістку, що „Валентин Мороз, 38-літній український історик, який є вже у 67-му дні голодового страйку у совєтській в'язниці, близький смерти — згідно з одержаним тут учора повідомленням від його дружини". Вістка „Ню Йорк Таймсу" була подана на підставі листа дружини Валентина Мороза, Раї, до президента міжнародного ПЕН-Клюбу, про що обширно інформувала „Свобода" у своєму попередньому виданні.

В п'ятницю вечером 6 вересня о год. 10:45 на телебаченні, канал 11, було інтерв'ю з Романом Купчинським, який подав інформації про Валентина Мороза і причину його арешту.

Також „Голос Америки" у своїй радіопередачі українською мовою в неділю, 8-го вересня о год. 5.15 ранку місцевого часу, подав таке повідомлення:

Радянський академік Андрій Сахаров звернувся із закликом до прем'єр міністра Канади Пєра Трудо, пробувати встановити, чи правдивим є повідомлення про смерть українського історика Валентина Мороза. 38-річного Мороза тримають у в'язниці від 1970 року, обвинувативши його в тому, що він писав протирадянські твори і поширював протирадянську українську націоналістичну літературу.

Згідно з непідтвердженими повідомленнями, які кружляють у Сполучених Штатах і в Канаді, Валентин Мороз помер у Владимірській в'язниці після 9-тижневої голодівки. Академік Сахаров звернувся із закликом до прем'єр міністра Трудо, який раніше цікавився долею Мороза, після того, як іноземні кореспонденти телефонували до нього у цій справі. Ані академік Сахаров, ані інші радянські інакомислячі, не могли підтвердити повідомлень про смерть Валентина Мороза.

Цей же „Голос Америки" у своїй радіопередачі українською мовою для України в понеділок рано декілька разів повторив цю непотверджену вістку, доповняючи її історією засудів та інформаціями про твори Валентина Мороза, опубліковані Самвидавним порядком в Україні та на Заході, і про акцію оборони Мороза.

Опісля на телефонічний запит „Свободи" з „Голосу Америки" ствердили, що не мають жадних інших повідомлень в цій справі, як і не мали їх пресові аґенції, які зверталися в цій справі до своїх кореспондентів у Москві.

Московська поліція арештувала жидів

Москва. — За повідомленнями Асошіейтед Прес, група совєтських жидів влаштувала в Москві 8 вересня демонстрацію, виступивши з транспарантом, на якому було написано „Свобода для в'язнів Сіону". Демонстрацію жиди влаштували на площі, недалеко пам'ятника князю Юрієві Долгорукому. Московська поліція разом з допоміжними групами т.зв. дружинників розігнала демонстрантів. „Дружинники" насильно розбили похід і знищили транспарант. Демонстрантів арештовано і перевезено на поліційну станцію.

Узгіднено збільшення числа жидівських еміґрантів з СССР

Вашинґтон. — У висліді інтенсивних консультацій між Білим Домом та Конґресом, предметом яких була справа законопроєкту про зовнішню торгівлю, включно із упривілейованим статусом для СССР, досягнуто погодження, щоб прийняти число 60,000 жидівських еміґрантів з СССР річно як задовільне для формального затвердження Конґресом законопроєкту. Очевидно, у цих розмовах не приймали безпосередньої участи совєтські представники, але Державний департамент, як інформують, мав узгіднити з Москвою питання числа жидівських еміґрантів з СССР.

Відзначено 40-річчя з дня першого з'їзду Спілки Письменників СССР

Москва. — Тут відбувся 3-4 вересня пленум Спілки письменників СССР, присвячений 40-річчю першого з'їзду Спілки. На відкриттю були присутні деякі члени Політбюро ЦК КПСС на чолі з партійним ідеологом М. Сусловим. Наради відкрив перший секретар Спілки Г. Марков, а доповідь про перший з'їзд з-перед сорок років прочитав один з організаторів цього першого з'їзду письменник Н. Тіхонов. Як відомо, утворення єдиної в СССР спілки письменників СССР мало завдання „ліквідувати всякі можливі літературні групи і об'єднати всіх письменників, які стоять на плятформі совєтської влади, в один союз совєтських письменників" і в цей спосіб добитися повної контролі над літературною творчістю. Спілка письменників СССР є своєрідною керівною надбудовою для республіканських спілок письменників.

Відбулася конференція міністрів фінансів Західніх держав

Париж. — З ініціятиви французького міністра фінансів Жана П'єра Фуркада тут відбулася 7 і 8 вересня закрита нарада міністрів фінансів: Франції, Західньої Німеччини, Великобританії, Італії, Японії і ЗСА. Мета наради була — обговорити щораз то гіршу у світі фінансову ситуацію та застановитися над способами покращання цієї ситуації. Кожен міністер фінансів був на цій нараді в товаристві директора національної банкової системи своєї країни. Як інормують, на конференції не досягнуто ніякого погодження щодо пропонованих розв'язок, не рахуючи узгіднення щодо допомоги окремим країнам у випадку їхніх труднощів з платничими балансами та щодо збільшення висоти спеціяльного Міжнародного фонду, який досі розпоряджав сумою 40 більйонів долярів.

РАДА МИТРОПОЛІЇ УПЦ ВІДБУЛА СЕСІЮ В ПІДГОТОВЦІ ДО СОБОРУ

Бавнд Брук (М. Д.) — Тут в Осередку Української Православної Церкви відбулася в днях 5 і 6 вересня ц. р. чергова, передсоборова Сесія Ради Митрополії УПЦ, якою проводив особисто Митрополит Мстислав та в якій взяли участь Архиєпископ Марко, Єпископ Константин та члени Ради, як також представники центральних церковних установ. Сесію попередили засідання Консисторії, Контрольної комісії, яка перевела перевірку майна і книговедення за останні три роки, та засідання окремих передсоборових комісій, про що звітувалося на Раді. Митрополит Мстислав, як і також сторонні спостерігачі висловили думку, що це була одна із кращих і продуктивних нарад, а коли взяти до уваги глибоке зацікавлення православних громад життям Церкви та недалеким Собором, то можна з певністю передбачити, що справи і рішення Собору матимуть глибоке значення для майбутнього життя Церкви. Собор відбудеться тим разом у Джонсон Ситі, Н. Й від 17 по 20 жовтня ц. р.

Серед численних цікавих і важливих справ на засіданні Ради більше уваги віддано фінансовому станові Церкви, про яке говорив голова Консисторії о. А. Селепина. Виявилося, що майно Церкви зросло не лише завдяки великій жертвенності парафій і громадян, але й грошева вартість майна зросла внаслідок інфляції, що, у свою чергу, могло б дати Церкві можливість перевести окремі зміни та реалізувати далекойдучі пляни дальшої розбудови Осередку УПЦ. Одним, наприклад, із заходів пропонується перевести зайву частину давніше закупленої землі у грошеву вартість і за неї розпочати конструкції необхідних будівель. Існують інші пляни, які подадуться Соборові для вирішень.

Окреме зацікавлення нарад викликала справа Духовної Семінарії при Осередкові УПЦ, яка є у стадії завершення в афіліяції з Ратґерським університетом, з рамени якого над пляном працює проф. І. Фізер. Комісію Семінарії очолює Єпископ Константин, і Рада вислухала звіту, представленого о. Істочиним, в якому подано бюджет, заходи щодо професорського складу з українського боку, курікулюм загальних викладів збоку університету та українських дисциплін збоку кадрів Семінарії, завдяки яким студент Семінарії матиме можливість вивчити предмети необхідні для українського священика, і придбати магістерський ступінь в університеті. Українські кадри для цього пляну використаються максимально, а в цьому, мабуть, і засоби Гарвардського Центру Українознавства. Плян, який Митрополит Мстислав вирощував більше десятка років, переходить у реалізацію, і Семінарія розпічне навчання в академічний 1975/76 рік.

Якщо громадські установи наголошують клич про пошану до старших і повернення обличчя до молоді, то така думка реалізується у житті і плянах УПЦ. З інформацій окремих членів Ради виходить, що молодь помітно включається у життя Церкви. Крім Ліги Православної Молоді, яка вже давніше вступила в активну співучасть, сильно зактивізувався в житті Церкви ОДУМ, як на території американської Митрополії, так і Канади, про що з признанням висловився Митрополит Мстислав. І так, наприклад, на Собор у жовтні прибуде більше третини всіх делеґатів з рядів членства і вихованників ОДУМ-у. „Ми — сказав голова ОДУМ-у д-р Ю. Криволап, що водночас є членом Ради Митрополії УПЦ — глибоко переконані, що наша Церква є одною із найосновніших твердинь для збереження української субстанції і як з релігійної, так і національної точок зору

(Закінчення на стор. 3-ій)

Італійський президент відвідає ЗСА

Рим. — Тут повідомлено про те, що в днях 25-28 вересня італійський президент Джіованні Леоне офіційно відвідає ЗСА, де буде гостем президента Форда. Одночасно в рямках цієї своєї поїздки до ЗСА він промовлятиме в Ню Йорку на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. В Італії вістка про поїздку президента до ЗСА викликала міжпартійний конфлікт через це, що соціялісти, які належать до урядової коаліції, протестують, проти цієї поїздки у побоюванні що президент Леоне прийме якісь додаткові зобов'язання Італії по відношенні ЗСА.

ЗСА мали призначити 8 мільйонів долярів на кампанію проти Сальвадора Альєнде

Вашинґтон. — Вілліям Е. Колбі, директор Центральної Розвідчої Аґенції, минулого квітня мав нібито заявити членам Конґресу під час таємної наради, що уряд колишнього президента Ричарда Ніксона протягом 1970-1973-го років був призначив 8 мільйонів долярів на підпільну діяльність працівників цієї Аґенції, яка мала на меті „послабити владу" тодішнього марксистського президента Чіле Сальвадора Альєнде. Згідно з інформаціями, поданими демократичним конґресменом Майкелом Геррінґтоном із Масачусетс, директор Колбі мав також нібито сказати членам підкомісії Палати Репрезентантів, що вся діяльність „Сі-Ай-Ей" проти Сальвадора Альєнде була схвалена так званою „Комісією 40", очолюваною Генрі Кіссінджером. Директор Колбі відмовився коментувати ці інформації. Як відомо, Сальвадор Альєнде був вибраний на пост президента Чіле в 1970-му році, а 11-го вересня 1973-го року в цій південноамериканській країні відбувся державний переворот, після якого владу перебрали збройні сили.

Аленде згинув під час цього перевороту. Деякі коментатори твердять, що заява директора „Сі-Ай-Ей" про „таємну діяльність" працівників цієї аґенції проти уряду Альєнде вказує, що високі службовці в Державному департаменті та в Білому Домі протягом президентури Р. Ніксона навмисно обманювали американську публіку та Конґрес відносно вмішування ЗСА у внутрішню політику Чіле. Як відомо, Білий Дім і Державний департамент тоді категорично заперечували будь-які спроби послабити, чи повалити владу марксиста Альєнде. У неділю, 8-го вересня, конґресмен Майкел Геррінґтон заявив, що вимагатиме, щоб в Палаті Репрезентантів Комісія для заграничних справ розпочала точне слідство щодо підпільної діяльності „Сі-Ай-Ей" проти колишнього марксистського президента Чіле Сальвадора Альєнде.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1915.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Економічні проблеми ЗСА

Під кінець вересня відбудеться в ЗСА економічна „вершинна" конференція під проводом президента Форда і з участю провідних економістів та представників американського політичного, господарського, фінансового і робітничого світу. Мета конференції — знайти способи і шляхи успішної боротьби з існуючими економічними труднощами в ЗСА, а в першій мірі з інфляцією.

Прелімінарна нарада економістів у Білому Домі 5 вересня виявила значні розбіжності в поглядах на те, яку політику уряд повинен стосувати, щоб, з одного боку, принаймні сповільнити інфляцію, а з другого — не допустити до збільшення безробіття і господарської рецесії, чи навіть депресії. На базі окремих пропозицій і проєктів уряд у найближчому часі має опрацювати конкретну програму діяльности на господарському відтинку. Але і серед урядових кіл і серед економістів панує однозгідність в оцінці ситуації в тому сенсі, що ціла країна перебуває у серйозних труднощах та що треба буде довшого часу, щоб добитися нормалізації відносин.

Причин такого критичного стану багато. Найважливішим є це, що економічні труднощі не обмежуються тільки до ЗСА, а захопили увесь західній світ. Немає практично ні однієї країни на Заході, яка була б вільна від інфляції і яка не переживала б значного скорочення національного прибутку порівняно з попередніми роками. З цієї причини, успішна розв'язка економічних труднощів такої чи іншої країни можлива тільки у загальносвітовому розмірі. Очевидно, позиція ЗСА, з уваги на їхній велетенський економічний потенціял, є унікальна, але і ЗСА мусять сьогодні враховувати загальну ситуацію. Недавнє загострення на відтинку пального, яке відчули також і ЗСА, є для цього найкращим свідоцтвом.

На світову економіку має чималий вплив також політична дійсність і поділ світу на два табори — західній і совєтський. Суперництво між цими таборами, зокрема у надзвичайно коштовному атомовому збросннію, має свій вплив на господарську ситуацію окремих країн, бо непродуктивно витрачається величезні ресурси, яких і так мало на Землі.

Економічні труднощі на Заході виявили незвичайно слабі місця західнього світу в цілому. Державні мужі ЗСА і таких країн, як Великобританія, Західня Німеччина, Франція мусять у цій ситуації виявити багато розуму і передбачливости, якщо не хочуть, щоб існуючі господарські труднощі перетворилися в кризу. Для Заходу, а зокрема для ЗСА, це може мати катастрофальні наслідки.

Світла і тіні пенсійної реформи

У понеділок, 2-го вересня, тобто в день Свята Праці, президент Джералд Форд, підписуючи пенсійний закон 1974-го року, заявив, що „це справді історичне Свято Праці", бо підписаний ним закон надає робітникам більше прав і привілеїв, аніж правдоподібно будь-який інший закон в цілій історії Америки.

Це твердження Президента дещо перебільшує позитивні аспекти цього закону. Не можна заперечити, що цим законом вперше в історії ЗСА встановлено федеральні стандарти для приватних пенсійних програм та вперше створено федеральну агенцію, яка має ґарантувати приблизно 23-ом мільйонам робітників, забезпечених такими пенсійними програмами, що вони одержать належні їм пенсії, або належні їм частини їхніх пенсій, навіть тоді, якщо б робітник змінив працю, був звільнений, або фірма, для якої він працював, закрилася, чи пенсійна програма була зліквідована. До позитивів цієї пенсійної реформи треба також зарахувати те, що закон встановляє податкові полегші для самозатруднених осіб, неохоплених жадними пенсійними програмами, які мусять самі відкладати гроші на старші літа. Вони від тепер зможуть вкладати в ці власні „пенсійні" фонди до 7,500 долярів річно і не платити податків від цієї частини їхнього прибутку, а раніше верхня межа виносила 2,500 долярів. Новий закон також вимагає, щоб працедавці оприлюднювали інформації про їхні пенсійні програми і включали в існуючі програми всіх робітників, які мають 25 років життя, або працювали вже один рік для даної фірми.

Але ця пенсійна реформа має також серйозні недоліки. Поперше, закон забезпечує право на пенсію тільки приблизно 23-ом мільйонам робітників, а це тільки одна третя всієї робочої сили ЗСА. Цей закон, наприклад, не охоплює федеральних, стейтових і міських службовців, не охоплює також вчителів у парафіяльних школах і ряд інших категорій робітників. Крім того, закон є ретроактивний тільки до 1-го липня 1974-го року. Таким чином, якщо дана фірма закрилася, або пенсійна програма була зліквідована перед цією датою, то робітники не мають жадних правних підстав вимагати належної їм пенсії. Дуже великим недоліком цієї реформи є також, що закон стосується тільки вже існуючих пенсійних програм, але цілком не зобов'язує працедавців встановляти будь-які пенсійні програми. Навпаки, деякі постанови закону можуть спонукати працедавців зліквідувати вже існуючі програми. Крім того, за своїм змістом цей закон такий скомплікований, що навіть багато спеціялістів від забезпеченевих і пенсійних справ не розуміють всіх його постанов.

Отже, хоча цей закон є важливим кроком вперед на відтинку забезпечення пенсійних прав американських робітників, то законодавці та Білий Дім повинні якнайскоріше подбати, щоб були впроваджені в ньому зміни, які зліквідували б його недоліки.

Президент Форд буде намагатися дістати для СССР статус упривілейованої держави

Москва. — Джордж Дж. Пантос, підсекретар Департаменту торгівлі, виступаючи з промовою на відкритті Американського дня на Міжнародній торговельній виставці в Москві 5 вересня, запевнив совєтський уряд, що президент Форд докладе всіх зусиль, щоб Конґрес остаточно схвалив новий торговельний законопроєкт, на основі якого СССР матиме кращі умови у торговельних зв'язках з ЗСА. Дж. Пантос висловив думку, що цей законопроєкт має вигляди на схвалення ще перед закінченням праці цього Конґресу. У своїй промові Пантос не заторкував спірного питання еміграції з СССР, через що вийшла затримка із прийняттям цього законопроєкту.

І. Дмитрів

ПІДСТУПНІ МЕТОДИ МОРАЛЬНОГО ВБИВСТВА

Мюнхен. Вже від довшого часу поінформовані кола української спільноти в діяспорі припускали появу на Заході якоїсь більшої московсько-большевицької провокації, спрепарованої з тією ціллю, щоб відтягнути увагу світу від теперішньої хвилі московських переслідувань в Україні і спрямувати її в протилежному напрямі. Розпочата у 1972 році хвиля масових переслідувань в підсовєтській Україні викликала щире обурення на Заході, а українську спільноту в діяспорі вивела на шлях широких акцій в обороні арештованих, засуджених і переслідуваних українських патріотів. В різних країнах західнього світу поважні чужинецькі політичні, громадські й культурні кола виступили відкрито на захист національних і людських прав нашого поневоленого народу і в обороні засуджених та переслідуваних.

Першими провісниками тієї більшої московсько-большевицької провокації, що поширюється в Західній Европі під цю пору, стали численні випади офіційної большевицької преси, спрямовані проти українського націоналістично - державницького руху, що діє в підсовєтському світі і в усіх українських поселеннях на Заході. Останніми місяцями поширювалися також на Заході чинниками московських дипломатичних та аґентурних станиць провокативного змісту листівки та інші матеріяли, писані українською та чужими мовами. В деяких місцях московські „дипломати" заспокоювали переполоханих нашою дією співробітників тим, що „в недалекому майбутньому українці матимуть стільки роботи, що не матимуть часу на організацію маніфестацій проти нашої родини".

Поява першої провокації

В середу 21-го серпня на сторінках італійської, ніби ліберальної, газети „Кор'єре деля сера" появилася стаття, в якій писалося: „Антитерористична бригада італійської поліції досліджує листа що наспів на адресу одного старшини Карабінерів у травні цього року. В листі говориться про таємне зібрання у Баварії та про трудне до вияснення становище правого екстреміста Карточчі. Досліджування замаху на поспішний поїзд „Італікус" простяглось поза кордони Італії. Антитерористична бригада італійської поліції увійшла в контакт з відповідними чинниками інших країн, щоб ствердити, чи дійсно не існують контакти між різними терористичними централями. Особливо досліджують подію із 119 діячами „Нового порядку". В листі, що підписаний загадковим ІРГУМ, що його одержав старшина Карабінерів, говориться про зібрання, яке відбулося в листопаді 1973 року в Мюнхені, на якому вирішено провести ряд бомбових замахів на італійській території і на території інших европейських держав".

Бомбовий замах на поспішний поїзд „Італікус", що трапився 4-го серпня біля Больоньї, ніби мав бути ділом, що взяло свій початок на тій нараді. В цьому листі за підписом ІРГУМ названо тих осіб, які ніби мали б бути членами дотичної терористичної організації: Ярослав Стецько, Еспанський круг і „Ордре Ново".

Підготовляючи оприлюднення цієї провокативної інсинуації в листі старшини італійської поліції, газета звернулася до італійської таємної поліції, від якої мала отримати слідуючі інформації:

„Ярослав Стецько — бувший прем'єр українського уряду, стояв у зв'язку з українськими націоналістичними колами, які виемігрували за кордон. Його арештували і вивезли в часі, коли нацистські війська окупували російські території. Після війни він осів у Мюнхені і обняв керівництво АБН, до якого вступили деякі групи совєтських емігрантів. Він став президентом руху за самостійність України. Він вдержував контакт з партизанами України і з іншими емігрантми з комуністичного бльоку". В 1952 році він став президентом ЦК АБН, що постав у Мюнхені за порадою адмірала Кірка. Цей бльок поставив собі за ціль об'єднати у велику бойову організацію всі еміграційні групи з СССР".

Від антитерористичної бригади італійської поліції редакція „Кор'єре деля сера" мала одержати в свою чергу такі інформації:

„Не організація, а президент української держави, що постала 1941 року з допомогою німців під час їх походу на Росію, є названий. Він проживає на терені Федеративної Німецької Республіки, є експонентом Німецько-Українського Товариства з осідком у Мюнхені, котре має демократичне й антикомуністичне наставлення. Від 1960 року є керівником ЗЧ ОУН з осідком у Мюнхені, що мають революційний і антикомуністичний характер. Згідно з німецькими пресовими звідомленнями, він не ухилявся від терористичних метод. Він є президентом АБН з осідком у Мюнхені. З цього, одначе, не випливає, що Ярослав Стецько був у контакті з італійськими екстремістами".

Поширення провокації

Того самого дня „Дойче Депешендінст", що має свою станицю у Міляно, передав для німецької преси депешу такого змісту:

„За повідомленням мілянського часопису „Кор'єре деля сера", напад із вибуховим матеріялом на поспіш-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Зенон Городиський

ЩОБИ БУЛО ЩЕ ЯСНІШЕ!

III

Два документи часу, підписані президентом УНР і керівником однієї із відламів колись однієї ОУН, стаття президента М. Лівицького на сторінках „Свободи" про консолідацію, комунікат у „Свободі" про покликання Контактної комісії для розмов про консолідацію, а передусім лист президента М. Лівицького до близьких співробітників та вибранців-членів УНРади свідчать, що криза в ДЦ УНР набрала загрозливого стану. Президент, об'їхавши „пів-світу", прийшов, мабуть, до переконання, що таки ОУН стоїть на правильних позиціях (це він визнав посередньо в статті у „Свободі" і ще раніше у своєму відручному листі до близьких і довірених людей). Якщо час від лондонської Сесії УНРади дав достатньо фактів і арґументів, що повна консолідація, про яку постійно говорить ОУН, є таки єдиною концепцією у внутрішній українській політиці на чужині, і якщо Президент у своїх роздумуваннях про дальшу долю ДЦ УНР взяв це до уваги і сконфронтував це у своїх зустрічах із громадянством, тоді треба із цього приводу радіти.

Як і в минулому, а зокрема після Другої світової війни, ОУН твердо і непохитно підкреслювала потребу консолідації. Автор цих рядків із доручення Президії Всеукраїнської Національної Ради та в згоді із напрямними Проводу ОУН, разом з колишнім прем'єром Карпатської України і в той час членом Президії ВУНРади Юліяном Ревасм, вели консолідаційні розмови із представниками Української Головної Визвольної Ради Іваном Багряним й інж. Є. Врецьоною у справі координації чи навіть злиття інституцій. За цими розмовами уважно слідкував особистий висланник пок. президента А. М. Лівицького. Ці розмови не дали належних вислідів. Щойно чотири роки пізніше прийшло до реалізації найбільше доцільної концепції, а саме реорганізації ДЦ УНР і створення УНРади.

ОУН у згоді із рішеннями і настановами трьох повоєнних Великих Зборів Українських Націоналістів висунула і підтримувала потребу організації спільного політичного фронту всіх політичних партій і організацій. Традиції і леґітимації Державного Центру УНР були найкращою базою зговорення для всіх партій і організацій, що вийшли на чужину, як рівнож і для нових середовищ, що створилися з нової підсовєтської української еміграції, як, наприклад, УРДП, Союз Земель Соборної України чи до певної міри УНДС, в якому групувалася велика кількість вихідців із центральних земель України. Інституції ДЦ УНР із УНРадою та Виконним Органом мають і мусять бути тут на чужині речниками і виразниками вільної політичної думки; своєю структурою і змістом діяльности вони мусять бути взором народоправства і тим самим — чітким протиставленням сучасному претендентові на „уряд України", маріонетковому урядові УССР. Високі моральні якості цього українського екзильного Державного Центру УНР на чужині, його безспірна база для об'єднання всіх політичних сил, його політична програма і праця мають давати наснагу українському народові в його затяжній боротьбі за своє духове, фізичне і політичне існування.

ОУН стала і стоїть за правно - леґітимний Державний Центр УНР та УНРаду, як екзильний парлямент із правом участи в ній всіх політичних середовищ, що стоять на позиціях Четвертого Універсалу і визнають Тимчасовий Закон. Але ОУН була і є проти обмеження ДЦ УНР до ролі „ідеологічного центру", про що писав на сторінках „Свободи" Іван Кедрин - Рудницький, як також проти творення штучних бльоків чи „трикутників", які підважують основну концепцію реорганізації ДЦ УНР, як форуму об'єднання всіх політичних сил на чужині. Тільки тоді, коли ці найосновніші передумови будуть привернені по думці і у згоді із договореною плятформою із 1948 року і УНРада стане знову дійсним екзильним парляментом, ОУН може приступити до активної праці у поодиноких органах ДЦ УНР.

Треба сподіватися, що, у слід за оголошеними комунікатами про створення Контактної комісії, Президія УНРади та Виконний Орган проявлять активну діяльність, а зокрема подадуть громадянству проводом партій і організацій більшости і опозиції, результати дотеперішніх заходів. Треба покласти край тактиці секретів, недоговорень, а передусім із езопівською мовою комунікатів про якісь там заходи консолідації. Все це тільки поглиблює недовір'я та відчуженість між політичними середовищами. Думаємо, що компетентні чинники теперішнього керівництва ДЦ УНР пороблять відповідні заходи для повороту всіх тих середовищ, які опинилися в минулому (ОУНр) поза УНРадою, і після Сьомої Сесії ОУНз, УРДП під проводом В. Гришка та УНДО (під проводом О. Яворського), і тих, які не приступили до УНРади в 1948 році (Союз Гетьманців Державників), але виявляють заміри зформулювати приступлення до УНРади. Ще раз хочемо наголосити, що ініціятиву мусить виявити Президія УНРади після ділової консультації із представниками фракцій в УНРаді, з середовищами більшости і з середовищами опозиції, а в висліді цих консультацій Президія УНРади і Виконний Орган повинні покликати Контактну комісію, яка забезпечила б успішний перебіг консолідаційних розмов і заходів. Щоправда, недавно був надрукований в пресі комунікат, в якому езопівською мовою поінформовано про покликання комісії для переведення консолідації, одначе ОУН, як співосновоположник УНРади не була ні поінформована, ані запитана про характер, ролю та склад цієї консолідаційної комісії. Ясно, що таємнича засекреченість і поголоски

(Продовження на стор. 4-ій.)

Леся Лисак

КВІТИ СТАРОГО ВЧИТЕЛЯ

Проходячи попри його невеличкий дімок, зупинилася коло хвіртки, поздоровила. Підніс сиву голову з-над кущів рожевих ешольцій, всміхнувся: — Вчорашня буря пригнула їх до землі, підношу, підв'язую їх, щоб ще цвіли.—Гарні у вас квіти, сказала, милуючись малим квітничком, — пізнати, що їх любите. — Що ж, — відказав задумано, — колись піклувався дітьми, тепер на старість квітами. Ось уже літо минає, пахне у повітрі вересень: початок нового шкільного року. Сниться мені не раз, наче б то й мені треба йти до праці в школі, пробуджуюся, усвідомлюю собі, що це вже для мене проминуло. Такий порядок світу — старші відходять, молоді приходять на їхнє місце.

— Не сумуйте, професоре, ви сповнили своє життьове завдання як слід. —

— Робив, що міг, — хитнув головою, — любив молодь, жив ними, завжди вірив у добро. Шукав у житті ясних сторінок, спрямовував думки на оптимістичні стежки. Та ось тепер на чужині приходять сумніви, навіть острах. А найбільше болить те, що тепер я безрадний, не в силі зарадити тому, що діється недобре. Ось їздив я трохи влітку по відпочинкових оселях, де збираються наші люди. Підмічував, за звичкою, дітей, молодь. Те нове покоління, у якому вся наша надія. Гарні вони у нас, ввічливі, милі, розумні. Піду не раз над ставок, де купаються діти — меншенькі й більші — радісний гамір дитячих голосів, безжурний сміх — серце милується. Прислухаюся — по-українськи усі говорять! Свобідно, легко, як колись діти у нас вдома. Чую імена, якими діти себе раз-у-раз кличуть: є й Петрусь, і Василько, і Марійка, і Оксана. Як добре, думаю, що батьки дорожать рідними йменнями, що не приховують своєї української тотожности за всякими чужими Джеймсами, Кеннетами, Анабелами й Ненсі. Росла у соняшному світлі моя надія, що ми тут на чужині не розпорошимося, не загубимося у чужому довкіллі. Слава ж Тобі, Господи, за це — продовжував у думках.

— Увечері вийшов пройтися попід ліс. Пахло у вечірніх росах лісове зілля, пахли нагрітою живицею смереки, вгорі зорі мерехтіли ясно-ясно. У розмріяній тиші прилинула до мене з'ява рідної землі, — у нас були такі тихі, запашні, романтичні ночі. Нагадалася давня молодість і так хотілося поговорити з кимось рідним. Бачу, під деревом наші хлопці сидять. Зрадів. Підходжу ближче — об вуха вдарили звуки чужої мови. Мов від удару розвіявся мій погідний настрій, защеміло серце, огорнув смуток. Чи ви мене розумієте?

— О, так. Не раз вийду в неділю з церкви у піднесеному настрої, в ухах ще звучать рідні наліви, пісні, наша Богослужба, а тут, зараз за порогом, молодь чужою мовою гомонить, аж ляскіт йде! Тоді, наче б мене хтось облив холодною водою, зникають тоді мої ясні почування, святковий настрій.

— І чому воно так? — хитнув сивою головою вчитель, — доки діти малі, під постійною опікою батьків, говорять по-рідному, а тільки трохи підростуть, підуть у школу — наступає прикра зміна. Сотні разів намагався це пояснити. Кажуть мені, що це такий сильний вплив чужого довкілля. Кажуть, що молодим легше висловлювати думки по-англійськи, бо мають більший запас слів. Легше? — Всміхнувся гірко. — Та невже у житті все приходить легко і без зусилля? Та невже це такий труд збагатити й доповнити це знання рідної мови, яку присвоїли в дитинстві?

Задивився кудись понад квіти. — Підійшов я тоді увечері до наших хлопців. Ніде правди діти, поздоровили мене ввічливо „добрий вечір". Ще є пошана до старших, ще є ввічливість. Присівся до них, пробую нав'язати розмову, не клеїться, якось несміливо мовчать хлопці. Кажу: Колись у нас, на Україні, у такі чудові, теплі ночі, молодь розважалася співом. Ех, як чудово вони співали! Може б і ви, хлопці, щось заспівали? — Настала така мовчанка, що я чув, як билося моє втомлене серце. Відтак котрийсь тихенько засміявся — не злобно, а наче б з доброго дотепу, а згодом один промовив: „Та ми не вміємо співати". — Огорнув мене ще більший смуток. Правда, і колись траплялися хлопці, що не мали чи голосу, чи слуху, але й вони підтягали за гуртом. Та щоб гурт хлопців не знав чи не мав охоти заспівати рідну пісню — такого не бувало.

— Солов'ї не співають на чужині, професоре.

— Такого не кажіть! — закликав, — це пахне песимізмом. Я ж його ворог. Я хочу вірити, я хочу проти надії сподіватися, що наша молодь, наша надія, не підведе нас! Ми ж скоріше чи пізніше відійдемо, вони ж мусять продовжувати нашу справу краще за нас. Такий закон життя.

Ми всі мусимо в це вірити, бо яке було б завтра без надії на краще?

Підняв похилену квітку. — Насіння цих квітів прислали мені з України. Бачите, як вони тут пишно, буйно виросли? Тільки треба було їх постійно доглядати, плекати, коли їх знемагають зливи й вітри, допомагати, як ось тепер. — Несподівано у його очах блиснула рішучість. — Знаєте, я щойно усвідомив собі свою велику помилку. Того вечора, коли я мав нагоду розмовляти з хлопцями, я повівся пасивно. Якщо я був завжди оптимістом, я повинен був бути ним і тоді. Я міг щось зробити, міг пояснити, вплинути, заохотити. Я проґавив нагоду.

В и п р о с т а в с я. З обличчя і голосу промінювала енергія. — Уболівання нічого не дадуть. Треба діяти, поки ще не занадто пізно. Пробачте, мушу вас попрощати.

— Куди ж ви поспішаєте, професоре?

Відповів усмішкою. — Квіти, якими є наші діти і молодь, важливіші за оці в городчику. Хоч я старий, можу ще допомогти. Щоб не вмовкала на чужині наша рідна мова, без якої неможливе українське життя!

Голівки рожевих ешольцій хиталися злегка, мов би притакуючи старому вчителеві...

Роман Ільницький

ЯК СТВОРИТИ УКРАЇНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ В ЗСА І В КАНАДІ?

2

А тепер повернуся знову до своєї головної теми — до вияснення, як я уявляю собі здійснення пляну однієї центральної української наукової бібліотеки.

Вже приблизно від року йдуть переговори між чотирма найбільшими науковими бібліотеками на Сході Америки (вони також належать до найбільших у ЗСА): бібліотекою Гарвардського університету. Н ю й о ркською Публічною бібліотекою, бібліотеками Колюмбійського і Єйльського університетів. Уже в ближчому часі ці гіганти-бібліотеки (коло 40 мільйонів книжок!) будуть пов'язані поміж собою модерною технікою в ділянці інформації, закупу книжок і взаємо-виміни до тієї міри, що читач в одній із них буде користати із багатств кожної і всіх разом. Очевидно, що в такому сенсі, в одну цілість будуть сполучені також українські колекції тих чотирьох наукових центрів, які разом нараховують нині 85,000 книг і періодиків, отже одну четвертину того, що мала найбільша українська наукова бібліотека в Західній Україні у Львові в 1939 році. Ці 85,000 книг закуплено, скаталоговано і поставлено до диспозиції дослідників коштом цілого американського суспільства без нашої української додаткової грошової допомоги. Ці кошти (при поверховому обчисленні) треба оцінити на понад 2 мільйони долярів, а втримання їх у стані „готовости" для вжитку читачів коштують ще додатково яких 150-200 тисяч дол. річно. Вже ці цифри вказують на те, що нам самим утримати таку колекцію українки було б не під силу, а при тому, як уже сказано, і недоцільно витрачувати гроші там, де можна собі зарадити інакше.

Все, що нам залишається зробити, щоб цю імпозантну 85-тисячку колекцію далі розбудовувати, — це додавати до неї раз-у-раз нові і нові книги з біжучої продукції в Україні і поза нею, а також шляхом закупів тих книг, які були видані протягом 400 років книгодрукування в Україні і яких в тій колекції ще нема. Коли я кажу „закупів", то розумію, що закуповувати маємо не ми, а названі вгорі чотири бібліотеки. Наше завдання зводиться до того, щоб дати їм бібліографічні посібники, на підставі яких вони могли б зробити замовлення і перевести трансакції. А такі посібники повинні спільно виготовити українські бібліотекарі, видавці і книгарі. Без того наші колекції і в цій, передбаченій мною, центральній бібліотеці, і в усіх інших бібліотеках не будуть рости, бо не буде можливости дістатися до джерела, де відбувається продукція нашого друков. слова. Коли б ми спільно погодилися на цей плян і проголосили його від імени видавців, бібліотекарів і книгарів перед цілим нашим суспільством та закликали його спрямовувати туди все українське друковане слово — то наша ціль, створення наукової бібліотеки, здійснилася б без дальших труднощів. Центральна українська наукова бібліотека, основа і передумова розвитку української науки поза межами України, перейшла бі сфери плянування і мрій у сферу дійсности. Наша збірнота могла б з задоволенням дивитися на ще один свій більший успіх. Останнім часом, серед передових українців щораз більше поширюється гарний звичай дарувати свої українські книжкові колекції бібліотекам. Прикладом можуть тут послужити: Михайло Бажанський із його княжим даром 17.000 книг для Українського наукового інституту в Гарварді і Сава Зеркаль, який передав слов'янському відділові Нюйоркської Публічної бібліотеки архів колишнього міністра УНР Микити Шаповала з 250 монографами, кількома сотнями листів та кількадесятьма періодиками з 1920-их років. Відомо, що таких приватних бібліотек є ще багато. Вони не закаталоговані і мало хто ними користується. Але передані до великих бібліотек, вони відразу стають цінним культурним надбанням цілої суспільности.

Але нам потрібно не тільки наукової бібліотеки. Крім неї наша суспільність, щоб задовольнити свої культурні й національні потреби, повинна мати багато популярних бібліотек-випозичалень. Спроби їх творити були зроблені багатьма українцями перед нами. Постало чимало книгозбірень при різних наших установах і організаціях. Деякі мають кілька і навіть кільканадцять тисяч томів, але в більшості вони не каталоговані, не оправлені, не приготовані на випозичування. І через те наші задуми застрягли в процесі їх реалізації десь на півдорозі. Книги є, але до читача вони дійти не можуть.

І от, щоб вийти з такого невідрадного положення, нам знову треба звернутися по

(Закінчення на стор. 4-ій)

Колишні мешканці Тернопільщини...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

скопові і Кардиналові Иосифові Сліпому в Римі.

Вечером 7 вересня був влаштований бенкет і товариська забава. В часі бенкету зачитано привіт з Тернополя, який всі присутні прийняли з великим зворушенням. З'їзд одержав привітання від НТШ в ЗСА, Українського Народного Союзу і „Свободи" та цілого ряду установ і осіб. Із словом на бенкеті виступили о. д-р Володимир Гавліч з Ню Иорку та о. Володимир Лучків з Манітоби — обидва сини Тернопільщини. На закінчення бенкету відбулася мистецька частина з участю Иосипа Гірняка, Іванни Климовської-Язичинської та Ярослава Климовського. В неділю 8 вересня відбулися наради Комітету Об'єднання тернопільців та редакційної колегії збірника „Слідами золотого Поділля". По Богослуженні до вечора продовжувалась зустріч, велися розмови, плянувалась чергова зустріч в Торонті. Коли першого дня з'їзду-зустрічі ще помітно було серед присутніх своєрідне „відчуження", то наступного дня всі разом вже знову були цілком „свої". На кілька коротких годин серед громади кількох сотень колишніх тернопільців знову віджив Тернопіль, а з ним і „пригороди" — Гаї Великі, Бірки Великі, Смиківці, Денисів, Микулинці, Ладичин і інші менші та більші села та містечка.

РАДА МИТРОПОЛІЇ УПЦ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ми готові кинути всі сили для зміцнення життя і процвітання нашої Церкви". Дві основні доповіді на Соборі будуть виголошені членами ОДУМ-у.

Справа старших віком стала окремою темою в нарадах. Раніше існували пляни побудови дому для старших в Осередку УПЦ, які тепер, при кращій фінансовій ситуації, могли б реалізуватися. Але, беручи до уваги, що ширші пляни допомоги й опіки для пенсіонерів занедбані громадськими чинниками, як також беручи до уваги широкі потреби з одного боку, а наявність державних фондів для такої цілі з другого, Рада Митрополії обговорила і представить Соборові далекойдучі пляни в цій ділянці. Справу реферував на Раді д-р М. Данилюк, член Ради і медичний директор університетського центру геронтології в Міннесоті, подаючи плян розбудови ширшої мережі опіки і допомоги для старших віком, що включатиме мешканеву, побутову, соціяльну, культурну і в пізнішому — медичну опіку. Осередок УПЦ має всі дані стати не лише центром опіки в межах своїх посілостей, але й центром для консультації у такій допомозі для інших територій чи стейтів. Для цього пляну можна мобілізувати стейтові і федеральні фонди, з яких інші етнічні групи користають уже давно. Д-р М. Данилюк уже перевірив наявні можливості і подасть, з доручення Митрополита і Ради, конкретний плян розбудови цієї ділянки у п'ятьох стадіях для обговорення Соборові.

Увагу нарад затримали й інші справи, а серед них — поповнення Єпископату УПЦ, у пляні якого на Соборі буде переведене наречення Єпископа для Південної Америки на місце померлого Єпископа Іова. Рада ще раз відзначила повнодушним одобренням Акт Ієрархії трьох Митрополій УПЦ, який проголошено минулого листопада в Торонті у справі міцнішого поєднання і створення спільного Собору Єпископів, вважаючи його історичним і формальним актом, не звертаючи уваги на необдумані кроки окремих людей, що із невідомих причин мали на увазі підкопати прогрес у житті трьох Митрополій.

Справу зв'язку нашої Церкви із Вселенським Патріяршим Престолом у Царгороді реферував Архиєпископ Марко. На шляху цих зв'язків останніми роками Вселенський Православний Патріярх, як виходить із наявних матеріялів, визнав „де факто" помісність УПЦ, а теперішня розбудова і дальше закріплення зв'язків із Вселенською Патріярхією йдуть по лінії дальших канонічних і формальних заходів.

Сесія Ради Митрополії закінчилася окремими резолюціями у різних справах, які будуть передані Соборові для обговорень.

З великим смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 6-го вересня 1974 р. в Клівленді, Огайо, відійшла у Вічність Найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ, ВАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ з ГНИДІВ ЛЕСИК

ПАРАСТАСИ відбулися 8-го та 9-го вересня 1974 року в похоронному заведенні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися рано, 10-го вересня 1974 р. в українській католицькій церкві св. Покрови, Парма, Огайо.

Тлінні Останки похоронено 11-го вересня ц. р. на українському кладовищі в Пармі, Огайо.

Її несподіваний відхід залишив горем прибитих:

мужа — РОМАНА

доньку — ХРИСТИНУ

Внуків, Сестер, Братів, Сестрінок, Шваґрів, Пасербів, близьку і дальшу Родину в Америці і Україні

Нехай грудка землі недавно привезеної з рідної України полегшить її чужу але привітну землю.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Дідимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в суботу, 7-го вересня 1974 р. відійшла від нас у Вічність, по довгій і тяжкій недузі наша Дорога СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

КАТРЯ ГУПАЛО

ПАНАХИДА у вівторок, 10-го вересня 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Vemenburth Funeral, 306 E. Ridgewood Avenue (corner Maple Ave.) в Ridgewood, N.J.

ПОХОРОН відбудеться 11-го вересня 1974 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення Vemenburth в Ріджвуд, Н. Дж. до української церкви в Ramsey, N.J.

В глибокому смутку:

сестра — ТАНЯ СИРОТЮК

сестрінки: СЛАВЦЯ ШУМЕЙКО і ГЛОРІЯ СМІТ

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Дорогого та Незабутнього

МУЖА, ШВАГРА і ПРИЯТЕЛЯ

сл. п.

СТЕПАНА ОЛЕКСЮКА

уродженця чарівної Гуцульщини, село Шешори.

Як невянучий вінець на Його поросту вже могилу, тут на прибраній землі, складаємо цю скромну суму на громадські цілі:

100.00 дол. — на Історію України Грушевського при НТШ;

25.00 дол. — на Церкву-Пам'ятник в Бавнд Бруку;

25.00 дол. — на будинок УВУ в Мюнхені;

25.00 дол. — на Укр. Інвалідів через ЗУАДК;

25.00 дол. — на Видавничо-допомоговий Фонд ім. О. Довбуша при Гуц. Т-ві Черемош у Філядельфії, зложили Параскевія Олексюк, Бернадет, Дмитро і Василь Ткачук;

25.00 дол. — на Видавничо-допомоговий Фонд ім. О. Довбуша при Т-ві Черемош, як невянучий вінець зложив добрий приятель Покійного Роман Семен Кушнірчук, якому щиро дякуємо.

•

При тій нагоді повідомляємо Родину і Приятелів, що за спокій душі Степана, була відправлена Служба Божа в неділю, 8-го вересня ц. р., о год. 10:30 рано, у церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії, при 1204 Valley Rd., Melrose Park, Pa.

Дружина — ПАРАСКЕВІЯ

Шваґрова — БЕРНАДЕТ

Шваґри — ДМИТРО і ВАСИЛЬ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

З безмежним жалем і смутком повідомляю Рідних, Знайомих і Приятелів, що в першу річницю смерти мойого Найдорожчого, Одинокого і Незабутого БРАТА

бл. п.

ІЛЯРІОНА ОСЕЦЬКОГО

санітарного поручника УГА, члена Окружної Команди УВО, члена перших пластових гуртків і члена ООЧСУ буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 13-го вересня 1974 р.

о годині 9-ій рано

в Українській Католицькій Церкві БОГОЯВЛЕННЯ (Картер вул.) РОЧЕСТЕР, Н. Й.,

на котру то церкву замість квітів на могилу складаю 50.00 дол.

Про молитви за спокій Його душі просить всіх Дорогих —

сестра ОЛЬГА ОСЕЦЬКА

7 Princeton Street, Rochester, N.Y. 14605

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Омеляна Мацини

зложили 25.00 долярів на Б-во „Броди-Лев"

родини: МИХАЛЕВИЧІВ і БОГДАНІВ

Ню Йорк, Н. Й.

Український Народний Союз

ПРОГОЛОШУЄ

ЮВІЛЕЙНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

В СОЮЗОВИХ ОКРУГАХ ДЛЯ ЗАПОЧАТКОВАННЯ

ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ 1974 РОКУ

КЛИЧ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ Є ЗДОБУТИ 6.000 ЧЛЕНІВ І ДІЙТИ ДО РЕКОРДОВОГО ЧИСЛА — 90.000 ЧЛЕНІВ В УНСОЮЗІ".

Дата нарад	Місцевість і місце нарад	Передбачені промовці
П'ЯТНИЦЯ, 13-го ВЕРЕСНЯ	ЧИКАГО Дім Спортового Т-ва „Леви" 2353 Вест Чикаго вул. Початок год. 7-ма веч.	Йосип Лисогір Тарас Шпікула Мирон Куропась Анатолій Дорошенко
П'ЯТНИЦЯ, 13-го ВЕРЕСНЯ	НЮ ЙОРК Домівка „Дністра" 117 — Аве. „А" Початок год. 7-ма веч.	Члени Головного Уряду
СУБОТА, 14-го ВЕРЕСНЯ	МІННЕАПОЛІС Заля УПЦеркви св. Архистр. Михаїла при 505 4-ій вул. N.E. Початок год. 6-та веч.	Йосип Лисогір

Ukrainian National Association

ANNOUNCES

ORGANIZATIONAL MEETINGS

for the

FALL JUBILEE CAMPAIGN OF 1974 FOR U.N.A. DISTRICTS

CAMPAIGN SLOGAN FOR THE JUBILEE YEAR: ORGANIZE 6,000 NEW MEMBERS AND REACH THE GOAL OF 90,000 MEMBERSHIP IN U.N.A.

1st list announcing meetings

Date	Meeting held at	Speakers
FRIDAY, SEPTEMBER 13	CHICAGO Sport Association Hall "LEVY" 2353 West Chicago St. 7:00 P.M.	Joseph Lesawyer Taras Shpikula Myron Kuropas Anatoly Doroshenko
FRIDAY, SEPTEMBER 13	NEW YORK "Dnister" Home 117 Avenue "A" 7:00 P.M.	Executive Committee
SATURDAY, SEPTEMBER 14	MINNEAPOLIS St. Michael's Church 505 Fourth St. N.E. 6:00 P.M.	Joseph Lesawyer

ПІДСТУПНІ МЕТОДИ МОРАЛЬНОГО ВБИВСТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

...ний поїзд „Італікус", під час якого згинуло 12 осіб, був підготований мабуть на зустрічі право-екстремістської групу в Мюнхені. Згідно з інформаціями, протитерористична бригада італійської поліції перевіряє отриманого 4-го травня листа, в якому мова іде про плян виконати вибухові замахи в Італії та інших европейських країнах. У листі, підписаному ініціялами „ІРГУМ", говориться, що ця зустріч відбулася в листопаді 1973 року. Атентат був виконаний групою на доручення Ярослава Стецька, який стоїть у тісному контакті із право-екстремістськими підпільними організаціями у Франції та Еспанії. Згідно з „Кор'єре" дотеперішнє слідство виявило, що під час німецької окупації Ярослав Стецько був головою уряду України, а при кінці війни втік до Мюнхену, де в 1952 році став головою еміграційної організації — Антибольшевицький Бльок Народів. Крім того, він є членом протикомуністичного „Українсько-Німецького Братства". Явна й тайна поліція перевіряють, чи існують пов'язання між організацією „Ордре Ново" і закордонними правоекстремістськими групами, яка взяла на себе відповідальність за напад на поїзд, що курсує між Римом і Мюнхеном. Німецькій поліції про таке слідство нічого не відомо. На тему донесення „Кор'єре делля сера" представник поліційної Президії у Мюнхені заявив, що їм є відомий чоловік на прізвище Ярослав Стецько, але італійська поліція не зверталася до мюнхенських колеґ з пропозицією дослідження. Також баварський кримінальний уряд та політичний відділ прокуратури висловились, що про слідство у цій справі їм нічого не відомо".

Не зважаючи на вияснення і деякі заперечення італійської і німецької поліції, чергового 22-го серпня ці провокативні інсинуації проти Голови Проводу ОУН і Голови ЦК АБН Ярослава Стецька появились на сторінках „Ді Дойче Цайтунг". Того самого дня їх підняла французька пресова аґенція, що є споріднена із німецькою ДДП, а інсинуаційні припущення появилися на сторінках бельгійської та голляндської [illegible]

Голляндська преса подала, що ІРГУМ — це ізраїльська терористична організація, повна назва якої звучить „Іргум цвай Лемні", і яка в 1940-вих роках вела терористичні акції. В енциклопедичних довідниках подається, що така ізраїльська організація була заснована 1935 року для боротьби проти англійців у Палестині.

В часі писання статті до нас дійшли вістки, що на цю провокативну інсинуацію похопились також деякі південно-американські газети.

Неточність в інформаціях

В опублікованих матеріялах західньоевропейської преси, як і в тих інформаціях, що походять від поліційних кіл, повно неточностей і помилкових стверджень, які слід спростувати на самому початку.

Це правда, що Ярослав Стецько був головою Тимчасового уряду відновленої Актом 30 Червня 1941 року Української Держави. Але абсолютною неправдою є те, немов би ця держава та її уряд постали в порозумінні чи за згодою тодішнього німецького уряду під диктатом Адольфа Гітлера, бо, власне, ці німецькі нацисти під проводом Гітлера заарештували були Ярослава Стецька і велику частину покликаного ним уряду, і ув'язнили їх у тюрмах та концтаборах, де одні погинули, а другі ледве живими вийшли на волю при кінці 1944 або в першій половині 1945 року. Також неправда, що Ярослав Стецько втікав з України на захід по закінченні війни, бо з німецького кацеу він був вивезений ще 1941 року під караулом гітлерівської поліції.

Ярослав Сецько став головою ЦК АБН ще 1946 року й на цьому пості тієї міжнародної антибольшевицької організації перебуває до сьогодні. Головою Проводу ЦЧ ОУН у 1960 році був проф. Степан Ленкавський. В листопаді 1973 р. Ярослав Стецько перебував якийсь час у Канаді, де виступав на Світовому Конгресі Організації Українського Визвольного Фронту і на П Світовому Конгресі Вільних Українців, а згодом перебував деякий час у ЗСА.

Із названими у різних матеріялах правими терористичними організаціями в Італії, Франції, Еспанії і в Португалії ні Ярослав Стецько, ні АБН, ні ЗЧ ОУН чи ОУН ніякого контакту не нав'язували і не мали. Майже всі вони не були до цих пір відомі українській громадськості. Ні ОУН ні АБН не були ніколи й не є тепер організаціями терористичними. Перша з них є ідеологічно-політичною і національно-визвольною організацією українського народу, яка бореться за волю і державність українського народу проти большевицької Москви, теперішнього поневолювача та експлуататора всіх земель України. Друга із них об'єднує подібні визвольні рухи інших уярмлених Москвою народів, що також ведуть визвольну боротьбу проти московсько - большевицького імперіялізму, поневолення та експлуатації.

ЩОБИ БУЛО ЩЕ ЯСНІШЕ!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

про продовження розмов президента М. Лівицького із провідником ЗЧ ОУН мало ворожать цим розмовам успіху та добра для ДЦ УНР.

Якщо така комісія дійсно покликана, то її склад і дотеперішня діяльність повинна бути відома проводам більшости й опозиції. Ця комісія повинна запропонувати проводам всіх політичних середовищ певний проєкт консолідації, який зводився б приблизно до таких основних справ:

1. Устійнення спільних напрямків визвольної політики за сучасних умов боротьби українського народу на рідних землях і ролі еміграції та ДЦ УНР в екзилі.

2. Реальна оцінка можливостей та напрямних, на основі яких є можливий поворот до УНРади ЗЧ ОУН (ОУНр) й інших середовищ, як, напр., ОУН(з), фракцій УРДП (Гришка), УНДО (Яворського), не виключаючи Союзу Гетьманців Державників. Зокрема слід врахувати той факт, що заступництво в УНРаді за теперішнім ключем паритетности відбігає від реального укладу сил та потреб поширення консолідації. Елементи реальної і активної участи в суспільно - політичному житті треба взяти до уваги в секторі політичному УНРади і також у зміні виборчої ординації до громадського сектора УНРади.

3. Корисно й доцільно було б обговорити можливості притягнення якнайбільше ділових і активних діячів до Виконного Органу УНРади та Президії УНРади, привернути цим складовим частинам ДЦ УНР їх попередні прероґативи та право ініціятиви згідно з відповідними постановами Тимчасового Закону УНР, які усунено із нього на Сьомій Сесії УНРади. Ясно, що вже в цих вступних розмовах можуть бути вироблені напрямні праці Виконного Органу, які притягнули б нові й активні сили, а одноразово забезпечили можливість творчої праці й опозиційних груп в УНРаді, які не погоджувалися б з програмою праці більшости, що з неї був би складений Виконний Орган УНРади.

4. Як відомо, відразу після відбуття Першого СКВУ фракція ОУН в УНРаді випрацювала два проєкти для наладнання ділової співпраці між генеральним Секретаріятом СКВУ і Державним Центром, конкретно — Виконним Органом УНРади. Ні перший ні другий проєкти не мали успіхів і такої співпраці не наладнано в минулому. За сучасних умов така співпраця повинна й мусить бути наладнана, а тому завданням консолідаційної комісії повинно бути устійнення шляхів ділового контакту і співпраці між ДЦ УНР і СКВУ, беручи до уваги окремі функції і завдання цих найвищих установ у нашому житті на чужині.

5. В дусі осягнення погоджень і устійнень, які будуть осягнені в цій контактній консолідаційній комісії, Президія УНРади повинна покликати підготовчу комісію для переведення восьмої сесії УНРади, яка переревела б у дусі цих устійнень і договорень необхідні зміни Тимчасового Закону, а тим самим завершила б і затвердила б осяги консолідаційних заходів.

Тільки так проведена консолідаційна акція забезпечить тривалі основи політичної співпраці та усуне загрозу поновних криз в Державному Центрі УНР.

Робимо підсумки дотеперішнього стану на внутрішньо політичному відтинку та піддаємо думки під розвагу всім тим, яким лежить на серці українська справа і справедливість ДЦ УНР. Пригадуємо всім тим неофітам і прихильникам сучасної політики ДЦ УНР, які в сучасному невідрадному стані заходів чолових керівників ДЦ УНР бачать якийсь злам і відповідаємо тим опонентам, які підтримують закиди на адресу ОУН і її відповідальних діячів, що, мовляв, „ОУН не знає чого вона хоче", і що, мовляв, діячі ОУН „постійно говорять про 1948 рік, для них ні змін ні поступу немає".

І, нарешті, висловлюємо своє становище і подаємо думки, поради і пропозиції, апелюємо до людей доброї волі, що прийшов вже найвищий час для ліквідації кризи в ДЦ УНР.

ЯК СТВОРИТИ УКРАЇНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ В ЗСА І В КАНАДІ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

допомогу до американських і канадських бібліотек. Їх обов'язком є обслуговувати все населення даної місцевости, а в тому також і українське. Треба тільки їм дізнатися, що українці хочуть читати, тобто треба звертатися до публічних бібліотек з вимогою української книжки. Коли таких вимог буде багато — книжки неодмінно закупляться й поставляться до розпорядження читача, оправлені, добре перехована і фахово обслужені. Отже, справа й тут не в наших грошах, а в розумінні справи. Гроші дадуть країни, в яких ми живемо, а ми організуймо наших читачів, заохочуймо їх використовувати наявні бібліотеки, подбавши, щоб у них з'явилися українські книжки.

Багато наших організацій не знають, на яку ділянку праці поширити свою діяльність і через те часто її дублюють, тобто роблять те, що вже інші задовільно виконують. Чи не час було б, щоб наші бодай деякі організації взялись за таке діло, як організація гуртування осіб охочих читати українські книжки в публічних бібліотеках? Це завдання не важке і дуже корисне, бо хто читає по-українськи, той залишиться під впливом української культури. А це ж наша головна ціль. Як бачимо, і ця галузь наших культурних потреб може бути легко заспокоєна, коли до неї підійти раціонально, врахувавши ситуацію, в якій живемо.

(Кінець)

Заповідають „задовільний" збір зерна в СССР

Москва. — Не зважаючи на відносно несприятливу погоду, зокрема в Сибірі та Казахстані, збір зерна в СССР в 1974 році буде „задовільний", — заявив генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв в часі своєї промови у Новоросійську 7 вересня. Згідно з інформаціями, що їх подав Брежнєв, СССР надіється мати збір зерна величиною 205 мільйонів тонн. Порівняно з минулим роком, коли збір зерна в СССР досягнув 222.5 міль. тонн, цьогорічний збір є значно менший, але все таки буде другим щодо величини в історії СССР до цього часу. Л. Брежнєв поінформував також, що деякі галузі совєтської промисловости мають в цьому році значні досягнення, досягнувши за перших 8 місяців цього року 8.1 відсотка росту порівняно з таким періодом минулого року.

Як інформують совєтські сільськогосподарські експерти, в СССР досі зібрано вже 75 відсотків всього посіву зерна за вийнятком кукурудзи. З цього обмолочено, як повідомляє совєтська преса, 87 відсотків всього збору. В Україні жнива майже закінчені — 93 відсотків засівів зібрано. В Російській Федерації жнива продовжуються і досі зібрано 77 відсотків зернових засівів. Західні сільськогосподарські експерти в основному підтверджують совєтські інформації щодо збору зерна в СССР.

Президент Форд проголосив...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

був звільнений від будь-якої відповідальности за Вотергейтську аферу, а в той самий час його колишні дорадники були суджені та покарані за ці самі проступки. Функції пресового секретаря перебере дотеперішній заступник терГорста Джон Гюшен.

Речник спеціяльного прокуратора Леона Яворського повідомив, що Яворський не плянує оспорювати рішення президента Форда, бо переконаний, що Президент має конституційне право надавати повні помилування. Але інші правники твердять, що президент Форд не мав права проголошувати помилування ще навіть перед формальним обвинуваченням Р. Ніксона, чи перед його засудженням.

ТАРЗАН, 7172. В ЛУАНДІ

Ось, Тарзане, перед нами Луанда, наше місто інтриг, де сподіваємося переловити кількох браконьєрів!

Тут побачимо купців з різних частин Африки, які прибули сюди, щоб продати свій товар... багато з них нелегально, більшість — легально!

Чи це не знамените місце, щоб щезнути людям з очей, Петре?... Неначе стіг сіна, в якому ми мусимо знайти голку!